

**TALOUS:** Suomen talous on ajautumassa vauhdilla kohti taantumaa, mutta sitä ei kannata pelätä

**PÄIVÄN TIMANTTI:** Uudenlainen puurotrendi täyttää vatsan – Laita näitä puuron päälle, vinkkaa asiantuntija

**MAINOS:** Kokeile Hesaria kaksi viikkoa ilman tilausta.

**Kotimaa | HS Ympäristö**

## Koulun sisäilmaongelmat johtivat laajaan operaatioon luontokadon torjumiseksi Kankaanpäässä – ”Kuka tahansa voi tulla tänne oppimaan”

Ympäristökasvatus on nivottu Kankaanpäässä tiukasti opetukseen. Luontokadon torjuntaan osallistuu koko koulu eskarista lukioon



Lukiolaiset Roosa Kinnunen (vas.) ja Oona Ketola istuttavat käenkaalia Honkajoen yhtenäiskoulun pysäköintialueen reunoille. KUVA: REIJO HIETANEN

## HS Ympäristö

Lue kaikki HS:n ympäristöjutut: [HS.fi/ympäristö](https://hs.fi/ymparisto), tilaa HS Ympäristön ilmainen uutiskirje: [HS.fi/ymparistokirje](https://hs.fi/ymparistokirje)

**KISSANKÄPÄLÄ**, ketoneilikka, keltamaite, kangasajuruoho, käenkukka...

Pysäköintialueen laidalle nostetut taimilaatikat ovat täynnä ketokasveja, jotka ovat harvinaistuneet luonnossa samalla, kun perinteiset kedot ja niityt ovat vähentyneet.

Vielä toukokuun lopussa myös Honkajoen koulun parkkipaikan reunoilla kasvoi kurtturuusua, joka peitti alleen kaiken kitukasvuista nurmikkoa myöten.

Nyt Kankaanpään kaupunki on raivannut pois haitallisen vieraslajin ja nurmikon rippeet. Niiden tilalle istutetaan ketokasveja turvaamaan luonnon monimuotoisuutta.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)



MAINOS PÄÄTTY

Hento tihkusadekaan ei häiritse, kun lukiolaiset **Veera Pitkäranta**, 16, **Oona Ketola**, 17, **Roosa Kinnunen**, 17, ja **Olivia Kytömäki**, 16, lastaavat taimet kantolaukkuun ja upottavat kukanalut hiekkaiseen maahan.

Nuoret ovat tottuneita istuttajia. Ympäristökasvatus ja luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen on Honkajoella laaja osa opetusta, ja mukana on koko yhtenäiskoulu esikoululaisista lukioon.

Koulupihan nurmialueet on korvattu ketolaikuilla ja niityillä. Pihalle on istutettu omena-, päärynä-, luumu- ja kirsikkapuita sekä marjapensaita. Kasvatuslaatikoissa on perunaa, porkkanaa, sipulia ja yrtejä.

Koulun katolla olevat aurinkopaneelit tuottavat sähköä läheisen kiertotalouslaitoksen tarpeisiin. Akvaariossa vesi kiertää niin, että sen päällä olevat eksoottiset kasvit saavat ravinteita ja kalat taas puhdasta vettä.

**MANSIKKAPAikka** on koulun sisäänkäynnin edessä. Se istutettiin vuosi sitten keväällä, ja nyt kasvit puskevat esiin maasta. Keltamaite on kukassa, samoin ahomansikka.

”Tähän kylvettiin hyvin paljon ahomansikan siemeniä. Oppilaat saivat päättää, minkälaisia kasveja laitetaan”, kertoo lukion biologian ja maantieteen lehtori **Kalle Männistö**, jonka aloitteesta koko monimuotoisuushanke lähti liikkeelle.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)



MAINOS PÄÄTTY

Oppilaiden toivomuksesta alueella on paljon syötäviä kasveja, hedelmäpuita ja marjapensaita.

Mansikkapaikan lähellä on iso alue, johon esikoululaiset ovat istuttaneet valtavan määrän minttuja.

”Ne ovat hyviä mesikasveja pölyttäjiille”, Männistö sanoo.

Hän on innokas perhosharrastaja ja -tutkija.

”On mielenkiintoista nähdä, minkälaisia lajeja tänne tulee.”



Honkajoen lukion biologian ja maantieteen lehtori Kalle Männistö on innoissaan koulun ympäristöhankkeista. Keltamaite kukkii vuosi sittenperustetulla kedolla. KUVA: REIJO HIETANEN



Honkajoen lukiolaiset Veera Pitkäranta (takana) ja Olivia Kytömäki istuttavat koulun parkkipaikan reunoille ketokasveja. KUVA: REIJO HIETANEN

**KOULUN** piha-alueesta tulee alati muuttuva käytännön oppimisympäristö, jota käytetään muun muassa lajitunnistukseen.

Niityille tehdään digitaalisuutta hyödyntävät lisätyn todellisuuden opastaulut, ja koulun viereen on tulossa lisätyn todellisuuden luontopolku. Sen varrella voi kännykän avulla sukeltaa esimerkiksi mehiläispesään tai puroon.

Sekä opastaulut että luontopolulle tulevat videot on tehty oppitunneilla. Paikallinen mehiläistarhuri on tuonut niityn laitaan mehiläispesän, ja oppilaille on hankittu varusteet pesän hoitoa varten.

Pienistä ympäristöteoista on vähitellen kasvanut isoja asioita, jotka konkretisoituvat vähitellen.

**KAIKKI** alkoi pari vuotta sitten sisäilmaongelmista. Osa vanhasta koulusta purettiin, ja tilalle rakennettiin uusi. Samalla päätettiin, että kaikki nurmialueet korvataan kedoilla ja niityillä.

Suurin osa oppilaista suhtautuu Männistön mukaan ympäristöhankkeisiin myönteisesti.

”Nuoret ymmärtävät, että he eivät voi tehdä kaikkea mutta he voivat tehdä pieniä asioita ja että yksittäinenkin henkilö voi vaikuttaa esimerkiksi omaan kuluttamiseensa.”

”**TOSI** kivaa yhdessä tekemistä ja yhteisöllisyyttä”, sanoo Honkajoen lukion toista vuosikurssia käyvä **Katariina Kannisto, 18**, koulun ympäristöhankkeista.

”Tällaista pitäisi tehdä myös isojen kaupunkien keskustoihin, jotka kaipaavat kasveja ja vihreyttä”, Kannisto sanoo.



Lukiolainen Katariina Kannisto on kiinnostunut biologiasta ja sai aineesta kevään ylioppilaskirjoituksissa laudaturin. Koulun aulassa olevan akvaarion päällä olevat kasvit saavat ravinteikasta vettä akvaariosta. KUVA: REIJO HIETANEN

”Koululle on istutettu myös paljon hyötykasveja, joita voidaan hyödyntää esimerkiksi kotitaloudessa. Todellista lähituotettua ruokaa”, Kannisto toteaa.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)

MAINOS PÄÄTTY

Hän on ollut mukana istuttamassa kasveja koululle ja moottoriurheilukeskuksen alueelle, hoitanut mehiläisiä ja osallistunut digitaalisten opastetaulujen tekemiseen.

Kannisto on saanut koulun hankkeista inspiraatiota kotiinkin.

”Olen istuttanut laatikoihin mansikoita, perunoita, tomaattia, kurkkua ja paprikkaa.”

**YMPÄRISTÖKASVATUS** kuuluu opetusohjelmaan, mutta harva koulu on toistaiseksi nivonut ympäristötekoja opetukseen ja käytäntöön laajasti kuten Honkajoella on tehty.

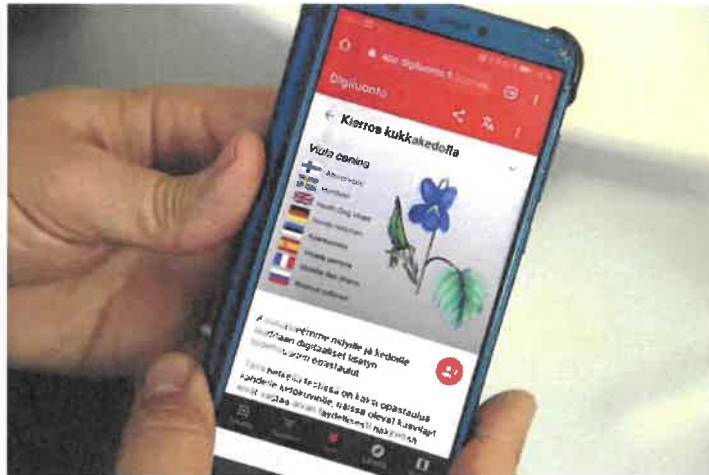
”Koko Suomessa on aika vähän kouluniittyjä. Meillä oli mahdollisuus tehdä niittyjä ja ketoja, kun koulun koko piha meni uusiksi”, Männistö kertoo ja löytää tämän tästä mahdollisia uusia istutuspaikkoja.

”Tuokin penkka olisi vapaana, ja tuollakin on joutomaata, johon voisi tehdä kedon”, Männistö osoittaa tienreunaa.

Raha voi olla yksi syy ympäristöhankkeiden vähäisyyteen. Honkajoellakin suurimmat haasteet olivat Männistön mukaan rahoituksessa, sillä monimuotoisuuden edistämiseen ei tuntunut löytyvän mahdollistajaa.

Lopulta ulkopuoliseksi rahoittajaksi tuli Vuokon luonnonsuojelusäätiö. Muukin rahoitus saatiin kasaan muun muassa koulun rakennushankkeeseen budjetoitujen varojen säästymisestä.

”Piha-alueiden rakennuskustannukset eivät nousseet sen suuremmiksi kuin nurmialueita perustettaessa olisi käynyt”, Männistö kertoo.



Kehitteillä on sovellus, jonka avulla voi lähteä digitaaliselle retkelle kukkakedolle. KUVA: REIJO HIETANEN



Pysäköintialueen reunoille istutetaan hiekkamaassa viihtyviä kasveja. KUVA: REIJO HIETANEN

**HONKAJOELLA** ympäristöteema on levinnyt myös koulun ulkopuolelle.

Koulu on ottanut kummialueekseen läheisen Pesämäen moottoriurheilukeskuksen, jonka valleille ja ratojen välialueille on perustettu ketoja ja niittyjä. Alueelta on löytynyt harvinaisia perhosia, muun muassa silmälläpidettävien vajayökkösen ja synkkämaayökkösen esiintymät.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)

MAINOS PÄÄTTY

Teema tulee näkymään myös koulun säästyneessä osassa, jossa on sopivasti vanhoja luokkatiloja. Sinne on suunnitteilla ympäristökasvatuksen oppimiskeskus, jossa mukana on Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark luontomatkailualue.

”Idea on, että kuka tahansa voi tulla tänne oppimaan. Lukiolaisia koulutetaan opastamaan ryhmiä ja pitämään kesällä päiväleirejä”, Männistö kertoo.

Toimintaa laajennetaan yhteistyöllä korkeakoulujen kanssa. Tavoitteena on Männistön mukaan avata nuorille väylää korkeakouluihin, vaikkapa ympäristöalalle.

Mutta ensin odotellaan kukkia ja pölyttäjiä ja annetaan perhosten liihotella.

Hyötypuutarhaa ei jätetä omilleen lomallakaan. Yläkoulun oppilaille on jo jaettu kesän ajaksi kasteluvuorot.

**Lue lisää:** Pihassasi näitisti nököttävä vieraslaji tekee tuhoa satojen kilometrien päässä - Kurturuusulle on kehittynyt kaksi ominaisuutta, jotka tekevät siitä erityisen vaarallisen

**LUE LISÄÄ:** Pölyttäjäkatoa pidetään isona vaarana maailman ruoantuotannolle, ja nyt se uhkaa myös Suomea

**Lue lisää:** Suomi ei ole onnistunut pysäyttämään luonnon köyhtymistä - jopa puolet luontotyypeistämme on uhanalaisia

[Jaa](#) [Tallenna](#) [Kommentoi](#) [Ilmoita asiavirheestä](#)

#### Seuraa ja lue artikkeliin liittyviä aiheita

[Ympäristö](#) + [Biologia](#) + [Kasvit](#) + [Koulu](#) +

[Lukio](#) + [Luonto](#) + [Nuoret](#) + [Opiskelu](#) +

[Puutarhanhoito](#) + [Heli Saavalainen](#) +

[Ukraina tarvitsee apua - näiden järjestöjen kautta sinäkin voit auttaa »](#)



Uusi Kia Sportage  
Ladattavalla hybridillä jopa 70 km sähköllä.

Sportage alk. 31 990 € | Autotakuu alk. 505 €/kk.

**KIA**  
Movement that inspires

**7**  
VASTUUKKAINEN

Tutustu lisää >



**Tilaa Venäjän hyökkäystä seuraava uutiskirje**